

Захист прав стягувача, боржника та інших осіб у виконавчому провадженні

Ковбасюк К.І., студент Вінницького відділення ННІЗН НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник
Лов'як О.О.

Виконання законного судового рішення, ухваленого за результатами всебічного, об'єктивного та своєчасного розгляду є кінцевою метою діяльності суду, оскільки на цій стадії відбувається надання реального захисту правам та свободам сторін, порушення яких встановлено у відповідному процесуальному порядку [8. с. 469]. Рішення, дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби можуть бути оскаржені стягувачем та іншими учасниками виконавчого провадження (крім боржника) до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або до керівника відповідного органу державної виконавчої служби вищого рівня чи до суду. Боржник має право оскаржувати рішення, дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної

виконавчої служби виключно в судовому порядку [5]. Скарга на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця подається начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець. Рішення, дії чи бездіяльність начальника відділу можуть бути оскаржені до вищестоящего органу державної виконавчої служби. Рішення, дії чи бездіяльність державного виконавця або іншої посадової особи державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення можуть бути оскаржені сторонами до суду, який видав виконавчий документ, а іншими учасниками виконавчого провадження та особами, які залучаються до проведення виконавчих дій, - до відповідного адміністративного суду в порядку, передбаченому законом. Рішення, дії чи бездіяльність державного виконавця або іншої посадової особи державної виконавчої служби щодо виконання рішень інших органів (посадових осіб) можуть бути оскаржені до відповідного адміністративного суду в порядку, передбаченому законом.

Рішення, дії чи бездіяльність державного виконавця або іншої посадової особи державної виконавчої служби можуть бути оскаржені до керівництва органів державної виконавчої служби, якщо їх оскарження передбачено Законом України «Про виконавче провадження». Скарга у виконавчому провадженні подається у письмовій формі та має містити:

1) найменування органу державної виконавчої служби, до якого вона подається;

2) повне найменування (ім'я) стягувача та боржника, їх місце проживання чи перебування (для фізичних осіб) або знаходження (для юридичних осіб), а також найменування (ім'я) представника сторони виконавчого провадження, якщо скарга подається представником;

3) реквізити виконавчого документа (вид документа, найменування органу, що його видав, день видачі та номер документа, його резолютивна частина);

4) зміст оскаржуваних рішень, дій чи бездіяльності та норму закону, яку порушено;

5) викладення обставин, якими скаржник обґрунтовує свої вимоги;

6) підпис скаржника або його представника із зазначенням дня подання скарги.

Скарга, подана у виконавчому провадженні начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, розглядається у десятиденний строк з дня її надходження. За результатами розгляду скарги начальник відділу виносить постанову про її задоволення чи відмову, яка в десятиденний строк може бути оскаржена до вищестоящего органу державної виконавчої служби або до суду. Скарга, подана без додержання вимог, викладених у частині шостій цієї статті, розглядається начальником відділу в порядку, встановленому Законом України «Про звернення громадян».

Контроль за своєчасністю, правильністю і повнотою виконання рішень державним виконавцем здійснюють начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, а також керівник вищестоящего органу державної виконавчої служби [5]. Начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, при здійсненні контролю за рішеннями, діями державного виконавця під час виконання рішень має право у разі, якщо вони суперечать вимогам закону, своєю постановою скасувати постанову або інший процесуальний документ (або їх частину), винесені у виконавчому провадженні державним виконавцем, визнати недійсним складений державним виконавцем акт, зобов'язати

державного виконавця провести виконавчі дії в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження». Керівник вищестоящего органу державної виконавчої служби у разі виявлення порушень вимог закону визначає їх своєю постановою та надає доручення начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, щодо проведення вищезазначених дій.

Посадові особи, які мають здійснювати перевірку законності виконавчого провадження, мають право витребувати виконавче провадження з відповідного органу державної виконавчої служби для його перевірки [5]. Про проведення перевірки виконавчого провадження та витребування його матеріалів відповідною посадовою особою вноситься постанова. Посадові особи, які мають здійснювати перевірку законності виконавчого провадження, можуть проводити перевірку законності виконавчого провадження за дорученням вищої посадової особи, з власної ініціативи або під час розгляду поданої відповідно до частини сьомої статті 82 Закону України «Про виконавче провадження» скарги на постанову начальника підпорядкованого органу державної виконавчої служби, винесену за результатами розгляду скарги на рішення, дії (бездіяльність) державного виконавця, інших посадових осіб державної виконавчої служби. Перевірка законності виконавчого провадження має бути проведена протягом десяти робочих днів, а зведеного виконавчого провадження - протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня надходження витребуваного виконавчого провадження.

Постанова про проведення чи результати перевірки законності виконавчого провадження може бути оскаржена в десятиденний строк у порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження». На час проведення перевірки виконавче провадження може бути зупинено посадовою особою, яка його витребувала, про що зазначається в постанові. Про результати перевірки законності виконавчого провадження посадовою особою, яка його витребувала, вноситься постанова, що є обов'язковою для виконання державними виконавцями та підлеглими посадовими особами державної виконавчої служби [5].

Таким чином, гарантії прав учасників виконавчого провадження є невід'ємними від юридичних гарантій законності, під якими розуміють передбачені законом спеціальні засоби впровадження охорони та, у разі порушення, відновлення законності. За найближчими цілями їх поділяють на превентивні, або запобіжні (спрямовані на запобігання правопорушенням); відновлювальні (спрямовані на усунення чи відшкодування негативних наслідків правопорушень).

Список використаних джерел:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 21.04. 1999 року // Відомості Верховної Ради України, 1999, № 24, ст.207 (у редакції від 09.06.2013)
2. Білоусов Ю. В. Виконавче провадження: Навч. посіб. - К.: Прецедент, 2005. - 192 с.
3. Фурса С. Я., Щербак С. В. Виконавче провадження в Україні. Навчальний посібник.- К.: Атіка, 2002.- 480 с.
4. Чижмар М.В. Гарантії прав громадян і юридичних осіб у виконавчому провадженні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://perechindra.gov.ua/news/433/index.html>, з екрану.
5. Параконний П.О. Захист прав стягувача, боржника та інших осіб у виконавчому провадженні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://voz-dvs.org.ua/20n/10/25/zahyst_prav_stjaguvacha_borj_ta_inchih/
6. Бестаєв І.І. Оскарження дій та бездіяльності державного виконавця [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.obljust.dp.ua/proces2.doc>.
7. Інформаційний лист Вищій спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 28.01.2013 р. № 24-152/0/4-13 «Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби під час виконання судового рішення у цивільній справі».

8. Цивільний процес України: Підручник / За ред. С.О. Харитонова, О.І. Харитонової, Н.Ю. Голубевої. - К.: Істина, 2011. - 536 с.

9. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України: Підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. - К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2005.